

Børne- og socialminister Mai Mercados talepapir

Anledning	Samråd P om omprioritering af særtilskud til Københavns Kommune
Dato / tid	15. december 2016 kl. 12-13.30
Talens varighed	15 min.
Sted	Folketinget

Det talte ord gælder

Samrådsspørgsmål P:

Ministeren bedes redegøre for, hvad konsekvenserne vil være af, at ministeren har valgt at afskaffe de 2 (hidtil faste) tilskud "Særtilskud til Københavns Kommune" og "Københavns Kommunes sociale indsats overfor stofmisbrugere", særligt med fokus på konsekvenserne for hjemløseindsatsen. Derudover bedes ministeren redegøre for, hvorfor hun mener, at det var nødvendigt at tilbageføre pengene i de to tilskud til satspuljen, og hvad den oprindelige begrundelse for tilskuddenes indførelse var.

[Indledning]

Som det nok er de fleste bekendt, så er det her mit første samråd på denne side af bordet i Socialudvalget – jeg har haft min ilddåb i samråd i Børne- og Ungeudvalget. Jeg er rigtig glad for nu også at få muligheden for også at komme i dialog med jer, og jeg vil gerne benytte lejligheden til at invitere til et bredt samarbejde om socialpolitikken.

Jeg er blevet bedt om at redegøre for overvejelserne bag omprioriteringen af de to særtilskud til Københavns Kommune og konsekvenserne heraf - med særligt fokus på hjemløseindsatsen i Københavns Kommune.

Omprioriteringen indgår som en del af den samlede satspuljeaftale for 2017, som et bredt flertal i Folketinget står bag. Derfor vil jeg gerne indlede besvarelsen af samrådsspørgsmålet med at knytte nogle ord til den samlede aftale, da jeg mener, at omprioriteringen skal ses i lyset af aftalens samlede helhed.

[Satspuljeaftalen for 2017]

Det er selvfølgelig lidt specielt, at flere af de tilstedeværende formentlig kender aftalen bedre, end jeg selv gør. For da satspuljeaftalen blev forhandlet, gik jeg hjemme på barsel.

Men det er min vurdering, at jeg har arvet en rigtig god aftale. En aftale som jeg tror på, kommer til at gøre en forskel for alle udsatte grupper. Og det er en aftale, der hjælper udsatte mennesker bredt set – hvad enten vi taler om hjemløse, mennesker med et misbrug, mennesker med psykiske lidelser, borgere på botilbud, udsatte grønlandere, kvinder og mænd udsat for vold i nære relationer, eller sårbare børn og unge. Og det gælder mennesker i *hele* landet.

Jeg glæder mig også over, at næsten alle Folketingets partier står sammen om at udmønte de 943 mio. kr. fra årets satspuljeaftale over de næste fire år til at færre skal være socialt udsatte.

I årets satspuljeaftale går næsten en kvart milliard over de næste fire år til det nye Udviklings- og investeringsprogram. Det repræsenterer et stærkt og ambitiøst fokus på metodeudvikling, så vi får flere indsatser baseret på solid viden, der kan gøre en reel forskel for udsatte borgere i hele landet. Og det er en ny tilgang til at få de gode indsatser udbredt til flere kommuner og dermed flere borgere.

Vi har også afsat en ramme på 237 mio. kr. til at styrke tidlige og forebyggende indsatser for børn og unge. Og vi har afsat lidt over

65 mio. kr. på voldsområdet, hvor vi vil udbrede ambulante behandlingstilbud og oprette en national enhed.

[Omprioriteringen af særtilskud]

Satspuljekredsen bør løbende have fokus på, om pengene fra satspuljen bruges på den rigtige måde og til de rigtige indsatser. Det ansvar har vi også taget på os i år. Det er - og skal være - en helt normal del af den politiske proces, at satspuljepartierne omprioriterer midler. At vi kanalisere midlerne derhen, hvor vi politisk mener, at de vil gøre mest gavn.

Det er aftalen for 2017 udtryk for, når vi blandt andet har omprioriteret to særtilskud, der har været givet til Københavns Kommune. De to varige særtilskud er givet i henholdsvis 1995 og 2002. Særtilskuddene stammer dermed fra en tid, hvor Københavns Kommunes økonomi var en helt anden. København var i starten af 90'erne i en anden økonomisk situation, og økonomien er i dag forbedret betragteligt, siden særtilskuddene blev oprettet. Københavns Kommune har for eksempel i dag en likviditet, der er ca. 15.000 kr. pr. indbygger. Det er dobbelt så meget som landsgennemsnittet.

Og det er på den baggrund, at satspuljepartierne har valgt at tage stilling til, hvor de 58 mio. kr. kan gøre mest gavn. Den situation,

der lå til grund for tilskuddenes oprettelse, er ikke længere til stede.

[Københavns Kommunes sociale indsats]

Jeg synes, det er helt legitimt at fremføre, at når Københavns Kommune har en stor gruppe af socialt udsatte borgere, så er det fair, at kommunen også kompenseres for det. Og det bliver de også.

Her vil jeg nemlig gerne minde om, at den kommunale udligning er opbygget på den måde, at den netop tager højde for de sociale forskelle, der er kommunerne imellem. Det betyder, at Københavns Kommune via udligningen blandt andet får et tilskud, der afspejler kommunens befolkningssammensætning – herunder den store andel udsatte borgere.

I forlængelse heraf gælder det naturligvis også, at Københavns Kommune har den samme forpligtelse over for udsatte borgere som for eksempel hjemløse og misbrugere som alle andre kommuner. Det ændrer omprioriteringen af satspuljemidlerne ikke på.

Så for lige at slå det helt fast. Københavns Kommune kan i 2017, hvis der er politisk flertal for det i Borgerrepræsentationen,

finansiere og prioritere alle de indsatser, der har været omfattet af særtilskuddene tidligere. Og kunne i øvrigt have valgt at gøre det, idet kommunen på et tidligt tidspunkt blev informeret om den tidligere regeringens forslag til omprioritering. Og i den anledning vil jeg blot minde om, at Københavns Kommune har budgetteret med serviceudgifter for samlet 24 mia. kr. i 2016. Det er derfor alene en lokalpolitisk beslutning og prioritering, om indsatserne skal fortsætte.

[Hvor bor de socialt udsatte?]

I satspuljeaftalen for 2017 har vi valgt at prioritere indsatser, der kommer de socialt udsatte til gavn i hele landet.

Når vi ser i statistikkerne for udsatte borgere, så er udviklingen forskellig i kommunerne. Det gælder eksempelvis borgere i alkoholbehandling, stofmisbrugsbehandling eller på herberger og forsorgshjem. Overordnet set er antallet af disse borgere faldet en smule i Københavns Kommune fra 2008 til 2013. Men i samme periode er antallet steget uden for de større byer.